MNOYKETO

11 'Iouviou 1936

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΦΡΑΝΣΥΣ ΓΚΟΛΝΤΕΡ ΑΠ' ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Μπόμπυ Γουώλτερ ἕμοιαζε μὲ τὸ ναυαγὸ ποὺ παλαίει με τα κύματα του ώκεανου και που μοναδική έπιθυμία του είνε να βρή μια σανίδα σωτηρίας. Ό ψυχικός του κόσμος, ὅπως λένε, είχε γκρεμιστῆ κι' ἀπ' ὅλα τὰ εἴδωλα ποὺ λάτρευε, τίποτε δέν εἶχε μείνει στὴ θέσι του. Ὅλα εἶχαν σκορπίσει σὲ κοιμιάτια. Τα όνειρά του, ή έλπίδες του , οι ένθουσιασμε του. Τώρα δέν θα μπορούσε πεια να χαμογελάση. Μια απέραντη πίκρα άνέβαινε άπό την καρδιά του ώς τα χείλη τ ...

Ο Γουώλτερ είχε χάσει πειά την Ισορροπία του. Μεταξύ τοῦ ψυχικοῦ καὶ τοῦ αἰσθησιακοῦ του κόσμου είχε ἀνυιχθῆ ἕνα βάραθρο. Ένας σκοτεινός κι' ἀπαίσιος γκρεμνός, μέσα στόν όποιο είχαν χαθή όλες ή προσπάθειες τῶν νεανικῶν χρόνων του. Ο Μπόμπυ ποὺ καταλάβαινε κὐτή τὴν τραγικὴ κατάστασί του καὶ ποὺ προαισθανόταν την ανατριχιαστική καταστροφή, άγωνιζόταν να γλυτώση από αύτην όπως το πουλί από μια ξώθεργα. Κ' υπόφερε άφάνταστα μαρτύρια. "Οταν στό δρόμο έδλεπε τὰ νέα κορίτσια με τὰ τόσο ὤμορφα καὶ φωτεινὰ μάτια νὰ τοῦ χαμογελούν και να τον κυττάζουν μ' ένα προκλητικό βλέμμα, ό Μπόμπυ κυριευόταν άπό μιὰ φοβερή μελαγχολία. Του

ήταν πειά άδύνατο νά τά καταλάδη. Δέν είχε μείνει τίποτε το ίδανικό μέσα του κι όλη ή υπαρξί του ήταν γεμά-τη από βρώμικες ίστορίες, άπό σκοτεινά ένστικτα κι' άπό άκατονόμαστα πάθη. Ό Μπόμπυ ήταν ἕνας χαμένος. Ένας άσωτος. Είχε φθείρει όλη του την δραστηριότητα όλη του τη δροσιά σ' έφήμε-ρες περιπέτειες, σε διασκεδάσεις στὰ νυχτερινὰ κέντρα τοῦ Πικαντίλλυ. Και τώρα σὲ ήλικία μόλις τριάντα χρονών ήταν τόσο ψυχικά άδύνατος, τόσο νευρικός, πού ένοιωθε ότι είχε καταντήσει ἕνα τί-ποτα. Καταλάβαινε ότι είχε σκοτώσει μέσα του έκείνη τη θεϊκή πνοη πού μας κάνει ν' άγαπάμε τη ζωή κ' είχε καταντήσει ένας όγκος σαρκῶν, ἕνα σακκὶ γεμᾶτο κόκ-καλα καὶ αίμα. Ένα αὐτό-ματο ποὺ ἔτρωγε καὶ κοιμόταν καί δέν ήλπιζε τίποτε, ούτε περίμενε κάτι πού θά τόν έκανε να νοιώση ότι είνε άνθρωπος. Τότε κατάλαβε čτι όλα πληρώνονται σ' αὐτὸ τόν κόσμο. Κ' ή άσωτειες κ' ή ακατονόμαστες διασκεδά-

σεις τους. Δέν τον ένοιαζε τίποτε και το μόνο πού ποθούσε ήταν νὰ ξαναβρή την ψυχή του. Κάποιος πού ήζερε την κατάστασί του καί τὸν λυπήθηκε, τοῦ πρότεινε νὰ πάη νὰ βρή ἕναν γέρο πάστορα και να τοῦ πῆ τις ἁμαρτίες του γιὰ νὰ φύγη τὸ βάρος ἀπὸ τὴν καρδιά του καὶ νὰ τὸν ἀ-φήση ν' ἀναπνεύση. Κι' ὁ Γουῶλτερ μιὰ μέρα πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι τοῦ αἰδεσιμωτάτου Μώροου, μὲ σκυμμένο κεφάλι και με άπόλυτη συντριδή.

- Πάτερ μου, τὸν παρακάλεσε, βοηθήστε με νὰ ξανά-

βρω την ψυνή μου. Κι' ἐκείνος τον ἄφησε νὰ τοῦ διηγηθη ὅλα τὰ γλέντια του, όλους τοὺς ἔρωτές του, όλες τὶς ἀνατριχιαστικὲς διασκεδάσεις του κ' ὕστερα ἅπλωσε πάνω στὸ κεφάλι του τό γερασμένο χέρι του καί τοῦ είπε:

- Πρέπει να μαστιγώσης σκληρά το κορμί σου, για να τό τιμωρήσης γιά τις άσωτείες του, πρέπει νά το κάνης να μαρτυρήση με τη νηστεία και την προσευχή και πρέπει να μήν έπανέλθης για πολύ καιρό στόν κόσμο.

Ο Μπόμπυ ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ τοῦ πάστορος. Μά-τωσε τὸ κυρμί του μ' ἕνα καμουτσίκι, ἕγινε σὰν σκελετὸς ἀπὸ τὴν νηστεία κι' ἕμαθε ὅλες τὶς προσευχὲς τῶν ἱερῶν

βιβλίων. Τότε τὸ πρόσωπό του πῆρε τήν θλιμμένη ἕκφρασι τῶν μαρτύρων και το βλέμμα του την έκφρασι των ματιών ένός πληγωμένου έλαφιού. Μά δέν κατάφερε να βρη τον έαυτό του.

 Αἰδεσιμώτατε, παραπονέθηκε στόν πάστορα. Είμαι φαίνεται τόσο άμαρτωλός πού ό Θεός δέν θέλει να μοῦ δώση τὴν γαλήνη τῆς ψυχῆς μου. Ὁ πάστωρ τὸν εὐλόγησε καὶ

κούνησε περίλυπος το γερασμένο του κεφάλι.

 Είνε πολλά τά άμαρτήματά σου, τέκνον μου, τοῦ είπε. Πρέπει ἀκόμη νὰ ἐπιμείνης μ' έγκαρτέρησι τὸ μαρτύριο τοῦ έξιλασμοῦ.

Κι' ὁ Μπόμπυ ἕμεινε ἀκόμη ένα χρόνο κοντά στον Μώροου. Μά δέν κατάφερε τίποτε άλλο ἀπὸ τὸ νὰ ἐξαντλήση περισσότερο τὰ νεῦρα του, νὰ κυριεύεται από παραισθήσει, και να βλέπη έφιαλτικά όνειρα. 'Απογοητευμένος γύρισε πάλι στο Λονδίνο μέ την άπόφασι νὰ τελειώση μιὰ καὶ καλή με τη ζωή του. Ο θάνατος θὰ ήταν γι' αὐτὸν ή

σεις και κάθε τι πού ξέφευγε από τον κανονικό δρόμο της ζωής. Κι' ό Μπόμπυ φοβήθηκε. Ένοιωσε ότι ήταν πειά χαμένος. Κατάλαδε ότι έμοιαζε μ' ένα ξερό φύλλο πού το παρασύρει μακρυά τὸ νερὸ τοῦ ρυακιοῦ...

τή γυναϊκα μου.

 Πρέπει νὰ ξανάβρω τὴν ἡσυχία τῆς καρδιας μου, φώ-ναξε μὲ τὴν ἀγωνία τοῦ μελλοθάνατου. Βοηθῆστε με νὰ ξαναβρώ την ψυχή μου!..

Μὰ ή φωνή του χάθηκε μέσα στὸ πληθος τῶν άγνωστων άνθρώπων, που δέν πονούν και δέν νοιάζονται για τή δυστυχία μας.

Ο Μπόμπυ Γουώλτερ ἕκλαψε τότε καὶ μετανόησε πικρά. Κι' αὐτὸς ὁ πιὸ εὔθυμος ἄνθρωπος τοῦ Λονδίνου ποὺ διαρκώς χαμογελούσε κ' ήταν τόσο αίσιόδοξος, κυριεύθηκε άπό μια τρομαχτική σοβαρότητα. Τὸ πρόσωπό του φόρευε μιά ψυχρή μάσκα.

Η γυναίκες πού τον ήξεραν άρχισαν τότε να τον απο-

φεύγουν καὶ πολλὲς μάλιστα λέγανε μὲ φρίκη: - Πόσο ἀντιπαθητικὸς ἔγινε ὁ Μπόμπυ! Θὰ ἔλεγε κα-νεἰς ὅτι είνε ἕνα κομμάτι μάρμαρο. Ἔνας πεθαμένος!

Μά δ Γουώλτερ ούτε νοιαζόταν καθόλου για τίς έπικρί-

σπολύτρωσις.

Κι' αὐτὴ ἡ σκέψις τὸν γέμισε χαρά. Ναὶ, ἕπρεπε νὰ πε-"Επρεπε να καταδικάση τον έαυτό του σε θάνατο θάνη. γιά να τον τιμωρήση για τις ασωτείες του, έτσι ακριδώς όπως καταδικάζεται από το δικαστήριο ένας απαίσιος έγκληματίας. Ο Μπόμπυ, πραγματικά άξιζε αὐτή τὴν τιμωρία. Δέν είχε ούτε ίερο ούτε όσιο. Είχε έκμεταλλευθή τούς φίλους του, είχε άδιαφορήσει στούς πόνους και στις θλίψεις τών γυναικών κ' ή μόνη του σκέψι ήταν πώς να ίκανυποιή τὰ φρικώδη ένστικτά του. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ήταν οτι γιά νά γλυτώση άπό το ψυχικό μαρτύριό του, ἕπρεπε τώρα νὰ τιμωρηθη πληρώνοντας μὲ τὴν ίδια τὴ ζωή του.

Ο Γουώλτερ όμως δέν βιαζόταν να πραγματοποιήση αύτό τὸ σχέδιό του. Τώρα ποὺ τὸ είχε πάρει πειὰ ἀπόφασι, είχε ήσυχάσει κάπως και έβλεπε πειά τον κόσμο σαν ένας ταξιδιώτης. Ένας άνθρωπος που ίσως αύριο θα έφευγε πειά γιά πάντα άπό τὶς πολιτείες του. Καὶ γιὰ πρώτη φο-ρὰ, ὕστερ' ἀπὸ πυλλὰ χρόνια ὁ Μπόμπυ σκέφθηκε ὅτι ἔ-πρεπε νὰ δοκιμάση μιὰ αἰσθηματική περιπέτεια, τὴν τελευταία. Αύτή ή σκέψις μάλιστα τον έκανε να γελαση.

16

Χριστέ μου! 'Από ποῦ ἕρχεσαι σὲ τέτοιο χάλι;

- "Οχι, άδερφέ μου, είχα μιά... ψιλοκουβέντα μέ

"Ελαβες μέρος σὲ κανένα μὰτς πυγμαχίας;

MNOYKETO

Τοῦ φαινόταν ἀστεῖο, αὐτὸς, ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε σκορ-ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΖΩΗ πίσει τη ζωή του στις άσωτείες, ν' άναζητάη τώρα μια α!σθηματική περιπέτεια. Κατανικώντας την άηδία του, άπεοάσισε να πη πάλι ένα σωρό ψευτιές σε μια γυναικα και να τῆς δώση χίλιες ὑποσχέσεις. Τὸ «θῦμα» του ἤταν μια ξανθή μικρούλα με μαθρα έκφραστικά μάτια και τόσο ά. θώα που ό Γουώλτερ τὰ έχασε. Τὸν εἶχε συμπαθήσει, καθώς τοῦ ώμολόγησε, γιατὶ τὸν ἔβλεπε πολύ λυπημένο καὶ γιατὶ καταλάβαινε ὅτι βασανιζόταν ἀπὸ τύψεις.

Ο Μπόμπυ σάστισε. Πρώτη φορά μια γυναικα καταδεχόταν νὰ ἐνδιαφερθῆ γιὰ τὸ ἄτομό του καὶ νὰ ξεχάση τὸ πορτοφόλι του. Κι' ἐπειδὴ δὲν πίστευε ὅτι ἡ φίλη του ῆταν είλικρινής, την ρώτησε:

Ξέρω γιατί ἕρχεσαι μαζύ μου. Έχεις ἀνάγκη ἀπό τουαλέττες, από κοσμήματα, θέλεις να χαρής τα νειατα σου και να ζήσης ώμορφα τη ζωή σου. Πές μου, αυτή δέν είνε ή καθαρή άλήθεια;

Συγγνώμην, φίλε μου, τοῦ ψιθύρισε ἐκείνη. Αὐτὰ ποὺ μοῦ εἴπατε δέν εἶνε σωστά. ᾿Αναγκάσθηκα νὰ δεχθῶ νὰ οας διακεδάσω για να κερδίσω λίγα χρήματα. Στο σπίτι έχουμε να φάμε τρείς μέρες. Σας βεβαιώ όμως ότι αύτή ή δουλειά με κάνει να ντρέπουμαι. Μά τί να γίνη; Σας όρκίζουμαι ότι έξη μήνες γύρισα όλο το Λονδίνο για να βρώ δουλειά και δέν το κατώρθωσα. Ισως έσεις να καταλάβετε την δυστυχία μου, γιατί νοιώθω ότι ύποφέρετε στή ζωή σας.

Ο Μπόμπυ συγκινήθηκε.

- Νὰ μιὰ εὐκαιρία, νὰ κάνω μια καλή πραξι, σκέφθηκε.

Γιά μένα τα λεφτά δέν έχουν πειά καμμιά άξία. όμως τὰ ἔδινα σ' αὐτὴ τὴ μικρούλα, θά την ἕκανα εύ. τυχισμένη καθώς και την οίκογένειά της.

Καὶ πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ τῆς δώση ἕνα γενναίο χρη-ματικὸ ποσό. Τράβηξαν σ' ένα νυχτερινό κέντρο γιά νά διασκεδάσουν και τέλος τὰ ξημερώματα χώρισαν. Ό Μπόμπυ γοητευμένος από τὴ νέα, τῆς ἕδωσε χίλιες λί-ρες. "Επειτα τὴν φίλησε μὲ τρυφερότητα καὶ τράβηξε γιά να κλεισθή στο διαμέρισμά του. Η ίδέα τῆς αὐτοκτονίας είχε άρχίσει να τοῦ περνα. Τώρα ἤθελε νὰ βρή άλλη μιὰ φορά την ώμορφη φίλη του. Μα σκέ-φθηκε ότι δέν τῆς εἶχε ζητήσει την διεύθυνσί της.

- Θά την βρώ, σκέφθηκε, πρέπει να την βρώ. Αύτη ή νέα είνε μια τίμια και ίδανική γυναϊκα.

Κι' άρχισε νὰ ψάχνη öλο τὸ Λονδῖνο. Άργὰ τὴ νύχτα, ἀπογοητευμένος ἀπὸ τἰς μάταιες ἀναζητήσεις του, μπῆκε σ' ἕνα μπὰρ νὰ πιῆ ἕνα οὐἰσκυ. Μὰ ξαφνικὰ πάγωσε. Εκεί, στὸ βάθος τῆς αἰθούσης καθόταν ή ξανθή νέα μ' ἕναν ήλικιωμένο κύριο. Συζητούσαν κι' ἐκείνη είχε τὴν ίδια περίλυπη ἕκφρασι που είχε όταν ήταν μαζύ του. Σκανδαλισμένος, ρώτησε ένα γκαρσόνι μήπως την ήξερε.

- Τήν Γκάμπυ; τοῦ ἀπάντησε τὸ γκαρσόνι μ' ἕνα εἰρωνικό χαμόγελο. Ποιός δέν ξέρει την Γκάμπο; Σχετίζεται πάντα με επαρχιώτες, τους κάνει το τίμιο και δυστυχισμενο κορίτσι καί τούς παίρνει ένα σωρό χρήματα!..

Ο Γουώλτερ σηκώθηκε ζαλισμένος, πλήρωσε το ποτό του και βγήκε στον σκοτεινό δρόμο. Μέσα του ένοιωθε μια τόσο μεγάλη άηδία σάν νὰ είχε γεμίσει τὸ σῶμα του σκουλήκια. Τράδηξε ίσια πρός την όχθη του Τάμεσι κι έπεσε στό νερό μ' ἕνα στεναγμό άπολυτρώσεως. Έπι τέλους, είχε τελειώσει ή κωμωδία της ζωής του. Οι έρωτές του τόν είχαν ώδηγήσει στό θάνατο.

Τὸ πρωΐ ὅλες ή ἐφημερίδες περιέγραφαν τὴν αὐτοκτονία του, τήν αὐτοκτονία ἑνὸς ἀσώτου, ὅπως τὴ λέγαν, χωρὶς να ξέρουν ότι ο Μπόμπυ δέν είχε αυτοκτονήσει γιατί είχε Θαρεθή τη ζωή του, άλλα γιατί είχε γελασθή άπο τον μοναδικό του έρωτα, τον έρωτα του πρός την ζανθή νέα μέ τὰ μαῦρα μάτια, τὴν ἀχάριστη Γκάμπυ, τὴ νέα μὲ τὴν πρόστυχη καρδιά.

ΦΡΑΝΣΥΣ ΓΚΟΛΝΤΕΡ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Τὸ πάθημα τοῦ Ερμαν Μπάρ. Ο Σόλτς καὶ τὸ θεατρικό του έργο. - Η διάσημος βεντέττα καί ό συνώνυμός της συγγραφεύς. Η διάστασις τῶν άδελφών Μάνν. κτλ.

Ο Γερμανός κριτικός μυθιστοριογράφος "Εγκον Φρίντελ παρέθεσε στην έπιφυλλίδα πού δημοσιεύει τακτικά στη «Βιενναία Έφημερίδα» ένα απόσπασμα από κάποιο συγγραφέα, συνοδεύοντάς το μ' αυτά τα λόγια:

«Αὐτὰ τὰ σαφὰ λόγια, τὰ ἔγραψε ὁ Χαρεσοὺ σὲ ἡλικία 40 ἐτῶν, ὁ μέγας αὐτὸς φιλόσοφος ποὺ ἕνοιωσε τὴν φύσι περισσότερο άπό κάθε άλλον».

Τὴν ἑπομένη Κυριακή, στὴν ίδια ἐφημερίδα, ὁ διάσημος Γερμανός συγγραφεύς Έρμαν Μπάρ, έγραφε τα έξης:

«Είνε άξιέπαινος ό ». Έγχον Φρίνπελ, που στην επιφυλλίδα του άνέφερε τὸ μεγάλο φιλόσοφο Χαρεσού, τὸν ὑποῖον ἐγὼ θαυμάζω καὶ λατοεύω από την παιδική μου ήλικία και δέν παραλείπω ποτέ να άναφέρω τὸ ὄνομά του κάθε φορά, ποὺ συζητῶ μὲ τοὺς φίλους μου. Ο Χαρεσού ήταν ό μεγαλύτερος φιλόσοφος της Ίαπωνίας. Ασιάτης την χαταγωγήν, άλλα Ευρωπαίος το πνεύμα». Την ίδια μέρα ό Έρμαν Μπάρ έλαβε άπο τον Έγκον

Φρίντελ μια κάρτα που έλεγε τα έξης:

«Γιὰ τόνομα τοῦ Θεοῦ! Δὲν ὑπῆςξε ποτὲ αὐτὸς ὁ Χαρεσού. "Ηταν ἕνα άπλὸ τυπογραφικὸ λάθος. Έγω άνέφερα τον Χάμoouv!s

Κόκκαλο δ Μπάρ, που ήθελε να κάνη τον πάνσοφο!

Οταν δ γνωστός Γερμαιός συγγραφεύς Βίλελμ φον Σόλτς ἕγραψε τό 1910 τό δράματου: «Η άνταλλαγμένες ψυχές», δέν εύρισκε κανένα θίασο γιὰ νὰ τοῦ τὸ άιεβάση. 'Απεφάσισε λοιπόν για να γίνη δεκτό το έργο του, νὰ καταφύγη σὲ ποιηρία καὶ νὰ γράψη κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο του: «Μετάφρασις έκ τοῦ ἱσπανικοῦ τοῦ Μορέτσι». "Ετσι τό δράμα του έγινε δεκτό στό «Γερμανικο θέατρο» τοῦ Βερολίνου.

Ύστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἕνας ἄλλος γνωστός Γερμανός συγγραφεύς, ό

Γκράνιερ πήγε στὸ «Γερμανικὸ Θέατρο» γιὰ νὰ δῆ τὸν διευθυντή και έκεινος άρχισε να συζητή μαζύ του. Μεταξύ των άλλων τοῦ λέει:

 Μάς ἔφερε ὁ Σόλτς ἕνα ἰσπανικὸ ἔργο, ἀληθινὸ ἀριστούργημα! 'Αλλά τὸ ἔχει ἄθλια μεταφρασμένο. Δέν μπορείτε άλήθεια να το βρητε πουθενά και να μας το μεταφράσετε έσεῖς, κύριε Γκράνιερ;»

Μιὰ φορὰ ποὺ ὁ Γερμανὸς συγγραφεὺς Γιόζεφ Πόρτεν βρισκόταν σε μια μικρή όρεινή πόλι τῆς Βαυαρίας, ἐπῆγε καί άγόρασε από ένα βιβλιοπωλείο μερικά βιβλία και άφησε. τό όνομά του και την διεύθυνσι του για να του τα στείλουν σπίτι του.

- "Α, τί διάσημο ὄνομα! εἶπε ή ὑπάλληλος.

- Πῶς; ρώτησε ὁ Πόρτεν κολακευμένος. Τὸ ὄνομά μου είνε γνωστό κι' έδω;

- "Αν είνε γνωστό; ἕκανε ή ὑπάλληλος. Καὶ ποιὸς δὲν ξέρει τη βεντέττα τοῦ κινηματογράφου "Εννυ Πόρτεν. 'Ασφαλώς δὲ θὰ εἶσθε ὁ ἀδελφός της.

Στή Γερμανία κυκλοφορούσε πρό καιρού ή φήμη ότι οί δύο μεγαλύτεροι συγγραφείς της, πού είνε και άδελφοί, δ συντηρητικός Θωμας Μάνν και ό ἐπαναστάτης και ριζοσπάστης Χάινριχ Μάνν είχαν έρθει σε διάστασι. Όταν ρώτησαν λοιπόν τον Χάϊνριχ Μάνν κατά πόσον άληθεύουν αύτες ή διαδόσεις, ό διάσημος συγγραφεύς ἀπάντησε: - Καὶ τί ἀνακατεύεσθε ἐσεῖς; Ἐγὼ τὰ ἔχω πολὐ καλὰ μὲ

τόν άδελφό μου. Δέν μας χωρίζει παρά μόνο... άβυσσος.

